

Öppet brev till Sveriges landstingsråd och chefer:

Blunda inte för döva barns rätt till en fullt stimulerande kognitiv utveckling!

Alla barn har rätt till en bra start i livet och att få alla möjliga förutsättningar till en fullt stimulerande kognitiv utveckling. Men ändå är det normer och attityder – inte betydelsefull forskning – som skapar språkliga barriärer för familjer med döva och hörselskadade barn under de första levnadsåren.

Hörselnormen är idag så dominant att döva och hörselskadade barn och deras familjer inte får fullgoda förutsättningar till en kommunikation som ett naturligt val. Majoritetsnormen där människor värderas utifrån sin hörselförmåga och att kommunikation förväntas ske via ljud och talade språk är djupt inrotat i vårt samhälle. Språkutveckling förväxlas ofta med talspråksutveckling där visuella och taktila språk förbises. Detta trots att forskning visar att teckenspråk innebär fördelar och främjar språkutveckling, oavsett om det handlar om tecknade eller talade språk. Forskningen visar också att erfarenhet av hörsel inte är en nödvändighet för en sund kognitiv utveckling och att teckenspråk tidigt i livet förebygger kognitiva svårigheter.

Hörselnormens dominans och ödesdigra konsekvenser för döva och hörselskadade barn är inte nytt. Konsekvenserna av att ha förbjudit den äldre döva generationen ett språk, teckenspråk, har lett till livslånga språkdeprivations-skador i olika grader. Språkdeprivation innebär ett undanhållande av språklig stimulering som har stor betydelse för individens utveckling. Människor med språkdeprivation har en försenad eller utebliven språkutveckling, vilket leder till både språkliga och kognitiva svårigheter. Detta lever många döva ständigt med här och nu, eftersom de inte fick språklig stimulans under deras första levnadsår.

Vi ser idag att Sveriges välfärd och samhälle inte tagit lärdom av vår historia och väljer att bortse från aktuell och betydelsefull forskning och kunskap om teckenspråk samt fördelarna att få det tidigt i livet. Allt för många föräldrar till döva och hörselskadade barn vittnar om hur hörselnormens dominans i landstingens verksamheter skapar stigma och hur stöd i teckenspråksutveckling brister. Efter hörselscreening och diagnostisering skickas många föräldrar hem utan rätt stöd och verktyg i hur de kan främja tidig kommunikation med sin bebis.

Inget barn och ingen människa ska berövas språklig stimulering som är väsentlig för deras tidiga utveckling, på grund av normer. Att blunda för relevant forskning om fördelarna med teckenspråk är inte värdigt ett välfärdsland som Sverige 2016. Ge döva och hörselskadade bebisar och barn en kommunikation och ett språk som fungerar från dag ett. En bra start i livet ska utgå från deras styrkor!

Sveriges Dövas Riksförbund tillsammans med föreningar och länsförbund i hela landet bjuder därför in alla landsting och regioner för möten i höst om döva och hörselskadade barns rätt till en fullt stimulerande kognitiv utveckling.

Under SDR:s förbundsmöte den 3-5 juni 2016 i Växjö enades ombuden om detta öppna brev.

Kontakt:

Sveriges Dövas Riksförbund
Hanna Sejlitz, förbundsordförande
hanna@sdr.org, SMS: 072-321 11 32

Jenny Ek, kommunikationsansvarig
jenny.ek@sdr.org, SMS: 073-530 84 34